
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מבוא לספרות גרמניה ותרבותה במאות 19-20 - 32215

תאריך עדכון אחרון 12-09-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: שפה וספרות גרמנית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): תמר אברמוב

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: tamar.abramov@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

ההיסטוריה, התרבות והחברה שנוצרו בגרמניה ונהרסו מאז סוף המאה -19 ועד אמצע המאה העשרים עיצבו את העולם בו אנו חיים היום. זוהי תקופה של שינויים פוליטיים, תרבותיים וטכנולוגיים מרחיקי לכת. בשיעור זה נלמד להכיר כמה מהדמויות, היצירות, והעבודות החשובות ביותר של תקופה זו. ננסה לעמוד על התהליכים שהביאו את גרמניה להוביל את העולם לשתי מלחמות את התגובה הספרותית לאירועים האלה ואת המאמץ התרבותי ליצר "גרמניה חדשה" אחרי 1945. על מנת לעשות כך נעבור מוינה הדקדנטית לפראג המיסתורית, נחווה משהו ממלחמת החפירות של מלחמת העולם הראשונה לפני ברלין של בין שתי מלחמות העולם נבדוק את עולם האומנות הנאצי ונבקר בחורבותיה של קלן עד שלבסוף נתוודע לתחייה היהודית והישראלית בגרמניה של היום.

מטרות הקורס:

מטרת הקורס היא להכיר את תולדות הספרות הגרמנית מאמצע המאה ה-19 ועד ראשית המאה ה-20.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- להגדיר את האסכולות השונות בתולדות הספרות הגרמנית במהלך המאות ה-20 וה-19 ולמנות את נציגיהן העיקריים.
- לשייך יצירות ספרות לאסכולות אלו ולהסביר באילו אופנים הם קשורים אלה באלה.
- להבחין בתמורות בתרבות הגרמנית ולהעריך את תרומתן לעיצוב העולם המודרני
- לזהות יחסי גומלין בין ספרות למציאות היסטורית, חברתית ופוליטית

דרישות נוכחות (%) :

100%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה, קריאה משותפת, השמעת קטעי מוזיקה; מצגת point power

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מבוא: מאיחוד גרמניה ב- 1871 ועד איחוד גרמניה ב-1989
2. וינה והדקדנטיות (לקריאה, סיפור-חלום מאת ארתור שניצלר)
3. קפקא (לקריאה, הגילגול מאת פראנץ קפקא)
4. ריאליזם גרמני (לקריאה, מוות בוונציה מאת תומאס מאן)
5. ספרות כמעשה פוליטי רדיקלי: דאדא
6. מלחמת העולם הראשונה: ספרות מלחמתית ואנטי-מלחמה (לקריאה, סערת הפלדה מאת ארנסט יונגר)
7. מעבר למילים: אקספרסיוניזם (לקריאה, גוטפריד בן. לצפיה: קאבינט הקסמים של ד"ר קליגרי)
8. העיר הגדולה בספרות (לקריאה, ברלין אלקסנדרפלאץ)

-
9. נאציזם באומנות (לצפייה, היהודי זוס)
10. שאלת האשמה הגרמנית: (לקריאה, שאלת האשמה מאת קארל יאספרס)
11. הסברים וסיבות (לקריאה, הדיאלקטיקה של הנאורות מאת תיאודור אדורנו ומקס הורקהיימר).
12. שירה אחרי אושוויץ (לקריאה, פאול צלאן ואינגבורד בכמן)
13. גרמניה החדשה או ספרות של קבוצת 47 (לקריאה, תוף הפח מאת גונטר גראס)
14. בני הדור השני מחפשים עקבות (הבן האובד מאת האנס אולריך טריכל)
15. גרמניה היהודית (לקריאה, פרק מחיי מאת ברברה הוניגמן)

חומר חובה לקריאה:
ראה ברשימת הנושאים למעלה.

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי:
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 90 %
מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה / סמינר / פרוסמינר / הצעת מחקר 10 %

מידע נוסף / הערות: